

OZAN ALİ YILDIZ

**FİKİR VE SANAT ESERLERİ
KANUNU KAPSAMINDA
ÇİZGİ ROMAN**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM ESER KAVRAMI VE TÜRLERİ

I. ESER KAVRAMI	3
A. Genel Olarak.....	3
B. Eserin Tanımı.....	5
C. Eserin Unsurları.....	6
1. Bir Fikri Ürünün Varlığı	6
2. Şekle Bürünmüş Olma	7
3. Sahibinin Hususiyetini Taşıma.....	10
4. Bağımsız Eser Türlerinden Birine Dahil Olma.....	14
5. Değerlendirmede Dikkate Alınmayacak Hususlar	15
D. Eser Parçaları.....	16
II. ESER TÜRLERİ	17
A. İlim ve Edebiyat Eserleri.....	17
1. Dil ile İfade Edilen Eserler.....	17

a.	Genel Olarak.....	17
b.	Bilgisayar Programları.....	19
2.	Sözsüz Sahne Eserleri.....	20
3.	Bedii Vasfi Bulunmayan Görsel Eserler	22
B.	Musiki Eserleri.....	22
C.	Güzel Sanat Eserleri	24
1.	Genel Olarak.....	24
2.	Unsurları.....	25
a.	Estetik Değere Sahip Olma.....	25
b.	Yüzey Üzerinde veya Cisim Olarak Ortaya Konma.....	26
3.	Türleri	27
D.	Sinema Eserleri.....	29
1.	Tarihi Gelişim.....	29
2.	Tanım ve Unsurları	29
III. İŞLENME VE DERLEMELER.....		33
A.	Genel Olarak.....	33
B.	İşlenmeler	35
1.	Tanım	35
2.	Unsurlar	35
a.	İstifade Edilen Eser	35
b.	Bağımsız Olmama	37
c.	İşleyenin Hususiyetini Taşıma.....	38
3.	İstifade Edilen Eserin Sahibinin Haklarına Zarar Getirilmemesi.....	39
C.	Derlemeler	40

İKİNCİ BÖLÜM
FİKİR VE SANAT ESERLERİ HUKUKUNDА
ÇİZGİ ROMAN

I.	ÇİZGİ ROMAN.....	43
A.	Tanım	43
B.	Tarihi Gelişimi.....	44
1.	Çizgi Roman Türünün Doğuşu ve Gelişimi.....	44
2.	Türkiye'de Çizgi Roman	48
II.	ÇİZGİ ROMANIN İÇERDİĞİ FİKRI ÜRÜNLERİN KORUNMASI.....	49
A.	Genel Olarak.....	49
B.	Senaryo	50
1.	Senaryonun Oluşturulması.....	50
2.	Senaryonun Eser Niteliği.....	53
C.	Resimler.....	55
1.	Resimlerin Çizilmesi	55
2.	Resmin Eser Niteliği.....	58
D.	Çizgi Karakterler	59
1.	Genel Olarak.....	59
2.	Unsurları.....	61
3.	Çizgi Karakterin Korunması	62
a.	Eser Olarak Korunması.....	62
b.	Haksız Rekabet Hükümlerince Korunması.....	65
c.	Marka Olarak Korunması.....	68
d.	Tasarım Olarak Korunması	79
E.	Eser Adı.....	82
1.	Genel Olarak.....	82
2.	Eser Adlarının Korunması	83
a.	Eser Olarak Korunması.....	83
b.	Haksız Rekabet Hükümlerince Korunması.....	87

c. Marka Olarak Korunması.....	88
III. ÇİZGİ ROMANIN ESER NİTELİĞİ	89
A. Genel Değerlendirme	89
B. Karikatür ile Benzer ve Farklı Yönleri.....	91
C. Çizgi Romanın Eser Türü	92
IV. ÇİZGİ ROMAN VE İŞLENME ESER İLİŞKİSİ.....	93
A. Genel Olarak.....	93
B. Çizgi Romanda Çeviri.....	95
C. Çizgi Karakterin Bir Başka Çizgi Romanda Kullanılması	97
D. Çizgi Romanın Sinemaya Uyarlanması	98
1. Genel Olarak.....	98
2. İstifade Edilen Eser Yönünden.....	99
a. Çizgi Roman	99
b. Çizgi Karakter	100
3. İşlenme Eser Yönünden	101
a. Genel Olarak.....	101
b. Animasyon Filmleri.....	102
c. Dijital Oyunlar.....	103
E. İlim ve Edebiyat Eserlerinin Çizgi Romana Uyarlanması.....	105
V. ÇİZGİ ROMAN VE DERLEME ESER İLİŞKİSİ	107

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ÇİZGİ ROMAN ÜZERİNDE ESER SAHİPLİĞİ,
ESER SAHİBİNİN HAKLARI VE HUKUKİ
İŞLEMLER

I. ESER SAHİPLİĞİ	109
A. Yaratma Gerçeği İlkesi	109
B. Tek Kişinin Eser Sahipliği ve Ortak Eser Sahipliği.....	112
1. Tek Kişinin Eser Sahipliği.....	112

2.	Ortak Eser Sahipliği.....	113
a.	Genel Olarak.....	113
b.	Bölünebilir Ortak Eser Sahipliği.....	115
c.	Bölünemez Ortak Eser Sahipliği.....	120
C.	İşlenme ve Derlemeler Üzerindeki Eser Sahipliği	123
D.	Çalışanların Yarattığı Eserler Üzerindeki Eser Sahipliği.....	125
1.	Genel Olarak.....	125
2.	Çalışanların Ürettiği Çizgi Romanlar.....	129
II.	ESER SAHİBİNİN ÇİZGİ ROMAN ÜZERİNDEKİ HAKLARI	132
A.	Manevi Haklar	132
1.	Genel Nitelikleri	132
2.	Türleri	135
a.	Umuma Arz Hakkı.....	135
b.	Eser Sahibi Olarak Tanıtılma Hakkı.....	139
c.	Eserde Değişiklik Yapılmasını Önleme Hakkı.....	143
d.	Eser Sahibinin Zilyed ve Malike Karşı Hakları	145
B.	Mali Haklar.....	146
1.	Genel Nitelikleri	146
2.	Türleri	147
a.	İşleme Hakkı.....	147
b.	Çoğaltma Hakkı	150
c.	Yayma Hakkı	152
d.	Temsil Hakkı	155
e.	Umuma İletim Hakkı	156
f.	Pay ve Takip Hakkı	156
3.	Süre	158
C.	Çizgi Roman Özelinde Hakların Sınırlandırılması.....	160
1.	Genel Olarak.....	160
2.	Parodi İstisnası.....	161
a.	Parodi Kavramı.....	161

b.	Mukayeseli Hukukta Parodi İstisnası.....	163
aa.	Kanuni Düzenlemeler	163
bb.	Parodinin Unsurları.....	165
c.	Türk Hukuku Açısından Parodi İstisnasının Değerlendirilmesi.....	167
	III. HUKUKİ İŞLEMLER.....	170
A.	Genel Olarak.....	170
B.	Yayım Sözleşmesi	172
1.	Tanım	172
2.	Sözleşmenin Konusu	172
3.	Sözleşmenin Şekli.....	174
4.	Sözleşmenin Tarafları	175
5.	Sözleşmenin Hükümleri.....	177
C.	Karakter Ürünleştirme.....	181
	SONUÇ	185
	KAYNAKÇA	191